

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा COVID-१९ को Triage/व्यवस्थापनको लागि निर्देशिका

उद्देश्य: यस निर्देशिकाले प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूमा कार्यरत स्वास्थ्य प्रदायकहरूलाई कोभिड-१९ महामारीको व्यवस्थापनमा निम्न बुँदाहरू कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुर्याउनेछ।

१. शंकास्पद वा पुष्टी भएका कोभिड-१९का बिरामी हरूको triage ब्यबस्थापन गर्न।
२. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा मध्यम लक्षण भएका कोभिड बिरामीहरूको व्यवस्थापन गर्न ।
३. गम्भीर लक्षण भएका बिरामीहरूको पहिचान गरी प्रारम्भिक उपचार पछि प्रेषण गर्न।
४. कोभिड बिरामीहरूको व्यवस्थापन गर्दा संक्रमण नियन्त्रणका उचित उपायहरू पालना गर्न।

लक्ष्य: नेपालका प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा कोभिड-१९ संक्रमणको व्यवस्थापनमा संलग्न चिकित्सक, नर्सहरू र अन्य स्वास्थ्यकर्मीहरू को लागी।

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा COVID-१९ को Triage/व्यवस्थापनको लागि निर्देशिका

सबै बिरामी/कुरुवाहरूले मास्क लगाएको सुनिश्चित गर्ने
स्वस्थकर्मीहरूले अनिवार्य पी. पी. इ सेट (N95 मास्क, पन्जा, गाउन, भाईजर/गगल्स) लगाउने
संभव भएसम्म २ मिटर भौतिक दुरी कायम गर्ने र नियमित रूपमा हातको सरसफाई कायम गर्ने

Triage डेस्कमा बिरामीहरू आइसकेपछि निम्न कुराहरूमा ध्यान दिनुहोस

१. शंकास्पद केस :

- एककासी ज्वरो आउनु र खोकी लाग्नु सामान्य कमजोरी तथा थकान, टाउको दुख्नु, आलस्य हुनु, घाटि दुख्नु, सिगान बग्नु, स्वाद तथा बास्ना हराउनु, स्वास फेर्न गाह्रो हुनु, वाकवाकि/बान्ता, झाडापखाला, मानसिक अवस्थामा परिवर्तन वा बेहोसिपना तथा क्लिनिकल शंका छ भने

छैन

नियमित हेरचाह
Clinical गम्भिरताको आधारमा

२. पुष्टी भएको केस : कोभिड-१९ टेस्ट पोजेटिभ

छ

- Spo2 $\geq$ ९०% (कोठामा भएको हावामा २ मिनेट हिंडेपछिको oxygen saturation)
- स्वास दर (RR) < ३० प्रति मिनेट

दुवै छ भने

सामान्य/मध्यम केसहरू
होम वा संस्थागत आईसोलेसन

- Antigen टेस्ट वा यदि PCR परिक्षणको लागि स्वाब (swab) संकलन गरि पठाउने (यदि पहिला पुष्टी नभएको हो भने)
- Antibiotics नदिने
- यदि Spo2 ९३-९४% छ भने Inhaled steroids दिने^१
- यदि Spo2 < ९३% छ भने Oral steroids दिने (मात्राको लागि तल हेर्नुहोस) [२/३ दिन पछि follow up को लागि अनुरोध गर्नुहोस]
- Spo2 को निगरानी, लक्षणको उपचार फेरी फेकिने समय बा जानकारी गराउनुहोस (leaflet दिने र बुझाउने)

कुनै पनि छैन भने

- मानसिक अवस्थामा परिवर्तन (बेहोसिपना)
- SpO2 $\geq$ ९०% कायम गर्न $\geq$ ५ लिटर अक्सिजन आवश्यक छ ?
- Systolic रक्तचाप < ९० mm Hg

कुनैपनि नभएको

गम्भीर केस
प्रा.स्वा.के को कोभिड वार्डमा भर्ना गर्ने

- अक्सिजनको मात्राको लक्ष्य $\geq$ ९०% (यदि गर्भवती भएमा $\geq$ ९४% र यदि COPD भएमा ८८ %)
- Corticosteroid [१० दिन भन्दा बढी नचलाउने]
  - Dexamethasone 6mg OD IV/PO, OR
  - Prednisolone 40mg OD PO, OR
  - Methylprednisolone 32 mg OD PO
- घोप्टो परेर चटाइले टेकेर पल्टिने प्रोटोकल प्रयोग गर्ने (Fig 2)
- DVT prophylaxis with subcutaneous unfractionated heparin or LMW heparin or alternative^२ (यदि उपलब्ध छ भने)
- Metered Dose Inhaler or Dry Powder Inhaler (Fig 1a and 1b, Table 1)
- अक्सीजन मास्कको माथि मास्क प्रयोग गर्ने
- आवश्यकता अनुसार fluid management गर्ने^३
- Monitor^४-record-respond
- सामान्यतया Antibiotics को आवश्यकता हुदैन
  - हिडडुल गर्न हौसला दिने

यदि कुनै एक छ भने

गम्भीर केस
प्रारम्भिक resuscitation
र steroid को पहिलो
मात्रा दिएर प्रेषण गर्ने

सुधार
नभएमा

^१ Budesonide Inhaler 800 mcg BD

^२ Alternative anticoagulants: Rivaroxaban 10 mg po or Dabigatran 110 mg po OD.

^३ पर्याप्त मात्रामा पानी पिउने तर धेरै होइन - रक्तचाप को सन्तुलन राख्न र पिसाब भइराख्न, overload नगर्ने ।

^४ सबै बिरामीहरूको RR, PR, BP, SPO2 र glucose को monitor गरिराख्ने। एन्टिबायोटिक सामान्यतया आवश्यक पर्दैन। यदि उपलब्ध छ भने (CBC, RFT, LFT) र hypoxemic बिरामीहरूमा CXR जाँच गर्नुहोस।

नोट: यी केवल निर्देशिका हरू हुन्; स्वास्थ्य कर्मीको judgement अनुसार अन्तिम निर्णय फरक हुन सक्छ। उपयुक्त परामर्श लिन जरूरी छ।

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा COVID-१९ को Triage/व्यवस्थापनको लागि निर्देशिका

Fig 1a. Metered dose inhaler with a clean bottle/ spacer

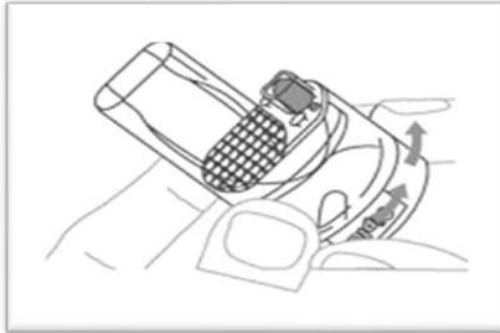

Fig 1b. Dry powder Inhaler

Table 1: DRY Nebulization

1. स्पेसर लिनु होस् वा सफा बोतल प्रयोग गर्न सक्नुहुनेछ । (fig 1)
2. १० puff Salbutamol ले स्पेसर भर्नुहोस् (prime गर्ने)
3. MDI हल्लाउनुहोस्, क्याप खोल्नुहोस् र स्पेसर वा बोतलको प्वालमा हाल्नु होस्।
4. दाँतको बीचमा स्पेसरको mouthpiece वा बोतलको opening मा राख्नु होस् , हावा नछिर्ने गरि ओठले च्यापनुहोस् ।
5. बिरामीलाई सास बिस्तारै फेर्न र बाहिर फ्याक्न निर्देशन दिनुहोस्।
6. बिस्तारै सास लिने सुरुवात गर्दा canister एक पटक थिच्नुहोस्। बिरामीलाई ५ पटक सास बिस्तारै लिन निर्देशन दिनुहोस् ।
7. Salbutamol (100mcg) ४ पफ + Ipratropium (20mcg) ४ पफ (यदि उपलब्ध छ भने, उपलब्ध छैन भने Salbutamol मात्र प्रयोग गर्नुहोस् ।

1. 30 minutes-2 hours: lying on your belly

१. ३० मिनेट देखि २ घन्टा: घोप्टो परेर सुत्ने वा घोप्टो परेर कुइना, घुँडा र टाउकोले टेकेर बस्ने

4. 30 minutes-2 hours: lying on your left side

४. ३० मिनेट देखि २ घन्टा: देब्रे कोल्तो फर्कने

2. 30 minutes-2 hours: lying on your right side

२. ३० मिनेट देखि २ घन्टा: दाहिने कोल्तो फर्कने

Then back to position #1. Lying on your belly
अनि फेरि शुरुको (घोप्टो) आसनमा फर्कने

3. 30 minutes-2 hours: sitting up

३. ३० मिनेट देखि २ घन्टा: ठाडो बस्ने

Self Positioning Guide. Elmhurst Hospital SB
आफै आसन बदल्ने निर्देशिका (एल्महर्स्ट अस्पताल, अमेरिका)

Fig 2. Awake Proneing